

Varfel, uden tilstræffelig Forberedelse og Undersøgelse, at stille et Forslag, som vil være blot nogenlunde billigt. Jeg skal med det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds erkjende, at i saadanne Forhold bliver det umuligt at træffe det absolut Nøjsørdige, men nogenlunde Billighed maa dog finde Sted. Jeg vil meget opfordre det ærede Thing til foreløbigt at lade Bommene staae, idet det dog maa erindres, at denne Lov først træder i Kraft om et Aar, nemlig den 1ste April 1868, og at der altsaa vil være riig Leilighed til, inden den træder i Kraft, at foretage alle nødvendige Undersøgelser og Forhandlinger. Dersom da disse Forsøg paa at opnaae en billig Overenskomst, som ere anlydende i Forslaget under Nr. 13, ikke skulde føre til noget Resultat, vil der endda være Tid nok til inden 1ste April 1868 at vedtage en særlig Lov om dette Punkt. Dette forekommer mig dog at være en langt besindigere Veie at gaae, end nu til 3die Behandling at søge ganske at faae løst et saa vanskeligt Spørgsmaal som dette, og man naaer dog kun at blive af med Bommene til den 1ste April 1868. Jeg skulde altsaa anbefale at vedtage netop Endringsforslaget under Nr. 13, idet jeg anseer det for muligt, at det kunde lede til en Overenskomst, som medførte Bommernes Aflysning, en Aflysning, inden Loven træder i Kraft. Sæer dette imidlertid ikke, vil jo den lovgivende Magt kunne ordne Forholdet saa betimeligt, at Bestemmelsen om Bommernes Medlæggelse træder i Kraft samtidigt med denne Lov. Dersom man derimod med det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (N. Jensen) modsætter sig Endringsforslagene under Nr. 12 og 13, bliver ganske vist Sandsynligheden for, at der opnaaes en mindelig Overenskomst, mindre. Det ærede Medlem for Frederiksberg Amt (Brun) har jo gjort opmærksom paa, og jeg har allerede sluttet mig til ham, at det netop er igjennem en forøget Bombyrde, at man skal fremtvinge en Overenskomst. Jeg maa altsaa, netop naar man vil søge at komme ind paa en endelig Aflysning af dette Forhold, meget anbefale, at man vedtager saavel Endringsforslaget under Nr. 12 som det under Nr. 13. Jeg har tidligere udtalt, at jeg ikke er nogen Ven af Bommene,

men jeg troer ikke, at den Slutning er rigtig som det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds gjorde, at naar man først var kommen ind paa at oprette een Bom, kunde man oprette 2, 3 og flere, eller med andre Ord, at det kun var det første Skridt, der kostede Overvindelse. Man maa særlig være opmærksom paa, at i det Mindste den ene af disse nye Bomme er foreslaaet allerede af Veicommissionen i sin Tid, og den er flere Gange baade i Landstinget og i Folkethinget bleven nævnt som noget Dusseligt, og dette har fundet Tilslutning hos Ministeren, for mit Vedkommende særligt, fordi den luffede den eneste bomfrie Afgang til Kjøbenhavns By. Det forekommer mig altsaa, at man ikke fra Oprettelsen af en saadan Bom kan gjøre en Slutning til, at det kun vilde være det første Skridt til overhovedet paaah at indføre Bomme. I Endringsforslaget staer der ganske vist to Bomme, men jeg er ligesaa uvident om det ærede Medlem fra Frederiksberg (Hall) om, hvor den anden Bom skulde ligge, jeg seer i Grunden ikke nogen bekvem Plads for en saadan Bom. Jeg troer altsaa, at det vilde komme til at stille sig saaledes, at det kun vilde være den ene bomfrie Afgang til Byen, der nu blev luffet ved en Bom, Noget, som ganske vist vilde forøge Kjøbenhavns Byes Billighed til at bidrage Sit til at blive af med Bommene. Det kan ikke oversees, at det ikke er gamle Kjøbenhavns Amt, der alene eller for største Delen bærer Bombyrden; det er i ligesaa stort Maal selve Byen, idet ingen Færdsel til og fra Byen kan finde Sted, uden at betale Bompeng; altsaa Kjøbenhavns Indbyggere maae betale Bompeng af Alt, hvad der pr. Aar kommer til Byen, med andre Ord betale ved Bommene en Consumption. Bombyrden ligger saaledes for en stor Deel paa Kjøbenhavns By, og jeg troer ikke, det vil være fornuftigt at ophæve Bommene, med mindre man paa een eller anden Maade kunde faae Kjøbenhavns By til at udrede sit Bidrag til Veindgifterne i Kjøbenhavns umiddelbare Omegn.

Hall: Jeg tillod mig at begjære Ordet under den høitærede Indvigningsministers næst-